

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.891/1
van 18 maart 2021

avis 68.891/1
du 18 mars 2021

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot uitvoering van
artikel 309/2, § 6, van het
Gerechtelijk Wetboek'

un projet d'arrêté royal 'portant
exécution de l'article 309/2,
§ 6, du Code judiciaire'

Op 17 februari 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot uitvoering van artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Bert THYS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Cedric JENART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Bert THYS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 maart 2021.

*

Le 17 février 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘portant exécution de l'article 309/2, § 6, du Code judiciaire’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 11 mars 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Bert THYS et Wouter PAS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Cedric JENART, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Bert Thys, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 18 mars 2021.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe een regeling tot stand te brengen met betrekking tot het personeel van het secretariaat van de gedelegeerd Europese aanklagers in België.¹

Zo worden onder meer de personeelsformatie van dat secretariaat, alsook de aanwijzing van de secretarissen, hun eedaflegging, bezoldigingsregeling, administratieve toestand, verlopen en afwezigheden, evaluatie- en tuchtregeling en de beëindiging van hun aanwijzing nader bepaald.

2. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals het werd gewijzigd bij de wet van 17 februari 2021 ‘houdende diverse bepalingen inzake justitie’, naar luid waarvan “[d]e gedelegeerd Europese aanklagers beschikken over een secretariaat waarvan de samenstelling, de nadere werkingsregels, het statuut, de rechtspositie en de wedde van de betrokken personeelsleden vastgesteld worden door de Koning”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. Het eerste lid van de aanhef van het ontwerp dient te worden aangevuld met de datum “17 februari 2021”.

4. In het tweede lid van de aanhef van het ontwerp moet de datum “10 november 2020” worden vervangen door de datum “12 november 2020”.

Artikel 2

5. Artikel 2, laatste lid, van het ontwerp bepaalt dat de minister bevoegd voor Justitie arbeidsovereenkomsten kan aangaan “zoals bedoeld in artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek”.

De gemachtigde verklaarde met betrekking tot deze bepaling:

“Gelet op de onafhankelijkheid van de gedelegeerd Europese aanklagers en hun secretariaat zoals vereist door de verordening, kan het secretariaat niet verbonden worden met een bestaand parket van de Belgische rechtsorde, hoewel het erg gelijkend is op een ‘gewoon’ parketsecretariaat en zijn gerechtspersoneel.

De samenstelling, de nadere werkingsregels, het statuut, de rechtspositie en de wedde van de betrokken personeelsleden van dat secretariaat dienen derhalve volledig vastgelegd te worden in dit besluit overeenkomstig de ‘toekomstige’ rechtsgrond in

¹ Krachtens artikel 8, lid 4, van verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 ‘betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (‘EOM’) vormen de gedelegeerd Europese aanklagers het decentrale niveau van het Europees Openbaar Ministerie.

artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek. De Koning dient derhalve te bepalen op welke wijze de personeelsleden worden aangewezen en heeft daarbij voorzien dat, zoals deze mogelijkheid ook voorzien wordt in het Gerechtelijk Wetboek voor het gerechtspersoneel, indien nodig arbeidsovereenkomsten kunnen aangegaan worden zoals artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek dat voorziet. De rechtsgrond van dit besluit blijft artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek maar laat de Minister bevoegd voor Justitie toe het bestaande artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek ook te gebruiken zoals hij dat kan voor de aanwerving van het reguliere gerechtspersoneel. De parallel met het statuut en de rechtspositie van het reguliere gerechtspersoneel wordt in dit besluit doorgetrokken.”

De draagwijdte van de in deze bepaling opgenomen verwijzing naar artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek is evenwel niet duidelijk. Indien de steller van het ontwerp daarmee slechts beoogt aan te geven dat de genoemde minister personeelsleden voor het secretariaat van de gedelegeerd Europese aanklagers kan aanwerven bij arbeidsovereenkomst zoals hij krachtens artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek ook personeelsleden bij arbeidsovereenkomst kan aanwerven voor een griffie, een parketsecretariaat of een steundienst, dan is die verwijzing overbodig en verdient het aanbeveling om ze weg te laten. Indien echter, zoals de verklaring van de gemachtigde laat uitschijnen, de ontworpen bepaling tevens beoogt voor te schrijven dat de minister alleen onder dezelfde voorwaarden als degene die zijn bepaald in artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek, personeelsleden voor het secretariaat van de gedelegeerd Europese aanklagers bij arbeidsovereenkomst mag aanwerven, dan moet dat ter wille van de rechtszekerheid duidelijker in de ontworpen bepaling tot uitdrukking worden gebracht.

Artikel 11

6.1. Gevraagd waarom de term “personeelslid” die in het eerste lid van artikel 11 van het ontwerp wordt gebruikt, in de overige leden van artikel 11 wordt vervangen door de term “belanghebbende”, antwoordde de gemachtigde:

“Bij de kennisgeving in het vierde lid van artikel 11 is de beslissing tot het al dan niet beëindigen van de opdracht definitief en derhalve reeds genomen zodat er op dat ogenblik mogelijk ook geen sprake meer is van ‘personeelslid’ in de strikte betekenis. De term ‘belanghebbende’ dekt zowel de mogelijkheid dat de opdracht beëindigd dan wel niet beëindigd werd. In die zin zou de term ‘personeelslid’ behouden kunnen blijven in het tweede en het derde lid.”

6.2. De term “belanghebbende” dient in het tweede en het derde lid van artikel 11 van het ontwerp inderdaad te worden vervangen door de term “personeelslid”, aangezien de aanwijzing van het personeelslid op het in die bepalingen bedoelde ogenblik nog niet is beëindigd. Op het ogenblik bedoeld in het vierde lid is de aanwijzing van het personeelslid mogelijk wel beëindigd, maar de term “belanghebbende” is in de desbetreffende bepaling, die een kennisgeving van de definitieve beslissing aan de betrokkene voor ogen heeft, dan weer te ruim. Het verdient dan ook aanbeveling om de term “belanghebbende” in het vierde lid te vervangen door de term “betrokkene”.

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de mettre en place un dispositif relatif au personnel du secrétariat des procureurs européens délégués en Belgique¹.

Ainsi, le projet précise notamment le cadre du personnel de ce secrétariat, de même que la désignation des secrétaires, leur prestation de serment, leur régime de rémunération, leur situation administrative, leurs congés et absences, leur système d'évaluation et régime disciplinaire et la fin de leur désignation.

2. Le projet trouve un fondement juridique dans l'article 309/2, § 6, du Code judiciaire, modifié par la loi du 17 février 2021 'portant des dispositions diverses en matière de justice', selon lequel « [l]es procureurs européens délégués disposent d'un secrétariat dont la composition, les modalités de fonctionnement, le statut, la situation juridique et le traitement des membres du personnel concernés sont fixées [lire : fixés] par le Roi ».

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

3. On complétera le premier alinéa du préambule du projet par la date du « 17 février 2021 ».

4. Au deuxième alinéa du préambule du projet, il convient de remplacer la date du 10 novembre 2020 » par celle du « 12 novembre 2020 ».

Article 2

5. L'article 2, dernier alinéa, du projet prévoit que le ministre qui a la Justice dans ses attributions peut conclure des contrats de travail « conformément à l'article 178 du Code judiciaire ».

Concernant cette disposition, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Gelet op de onafhankelijkheid van de gedelegeerd Europese aanklagers en hun secretariaat zoals vereist door de verordening, kan het secretariaat niet verbonden worden met een bestaand parket van de Belgische rechtsorde, hoewel het erg gelijkend is op een 'gewoon' parketsecretariaat en zijn gerechtspersoneel.

De samenstelling, de nadere werkingsregels, het statuut, de rechtspositie en de wedde van de betrokken personeelsleden van dat secretariaat dienen derhalve volledig vastgelegd te worden in dit besluit overeenkomstig de 'toekomstige' rechtsgrond in artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek. De Koning dient derhalve te bepalen op

¹ En vertu de l'article 8, paragraphe 4, du règlement (UE) 2017/1939 du Conseil du 12 octobre 2017 'mettant en œuvre une coopération renforcée concernant la création du Parquet européen', les procureurs européens délégués constituent le niveau décentralisé du Parquet européen.

welke wijze de personeelsleden worden aangewezen en heeft daarbij voorzien dat, zoals deze mogelijkheid ook voorzien wordt in het Gerechtelijk Wetboek voor het gerechtspersoneel, indien nodig arbeidsovereenkomsten kunnen aangegaan worden zoals artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek dat voorziet. De rechtsgrond van dit besluit blijft artikel 309/2, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek maar laat de Minister bevoegd voor Justitie toe het bestaande artikel 178 van het Gerechtelijk Wetboek ook te gebruiken zoals hij dat kan voor de aanwerving van het reguliere gerechtspersoneel. De parallel met het statuut en de rechtspositie van het reguliere gerechtspersoneel wordt in dit besluit doorgetrokken ».

On n'aperçoit toutefois pas clairement la portée de la référence à l'article 178 du Code judiciaire figurant dans cette disposition. Si, ce faisant, l'auteur du projet entend uniquement indiquer que le ministre précité peut engager des membres du personnel pour le secrétariat des procureurs européens délégués dans les liens d'un contrat de travail, de la même manière qu'il peut le faire, en vertu de l'article 178 du Code judiciaire, pour un greffe, un secrétariat de parquet ou un service d'appui, cette référence est inutile et il est recommandé de l'omettre. Si, toutefois, comme le laisse penser la déclaration du délégué, la disposition en projet tend également à imposer que le ministre ne peut engager des membres du personnel pour le secrétariat des procureurs européens délégués dans les liens d'un contrat de travail que dans les mêmes conditions que celles prévues à l'article 178 du Code judiciaire, il y a lieu, dans l'intérêt de la sécurité juridique, de l'exprimer plus clairement dans la disposition en projet.

Article 11

6.1. À la question de savoir pourquoi le terme « membre du personnel », utilisé à l'alinéa 1er de l'article 11 du projet, est remplacé par le terme « intéressé » dans les autres alinéas de l'article 11, le délégué a donné la réponse suivante :

« Bij de kennisgeving in het vierde lid van artikel 11 is de beslissing tot het al dan niet beëindigen van de opdracht definitief en derhalve reeds genomen zodat er op dat ogenblik mogelijk ook geen sprake meer is van 'personeelslid' in de strikte betekenis. De term 'belanghebbende' dekt zowel de mogelijkheid dat de opdracht beëindigd dan wel niet beëindigd werd. In die zin zou de term 'personeelslid' behouden kunnen blijven in het tweede en het derde lid ».

6.2. Le terme « intéressé » doit effectivement être remplacé aux alinéas 2 et 3 de l'article 11 du projet par le terme « membre du personnel », dès lors que, au moment visé dans ces dispositions, il n'a pas encore été mis fin à la désignation du membre du personnel. Au moment visé à l'alinéa 4, il se pourrait bien qu'il ait été mis un terme à la désignation du membre du personnel, mais, dans la disposition concernée, qui vise une notification de la décision définitive, le terme « intéressé » est quant à lui trop large. Il est dès lors recommandé de remplacer le terme « intéressé », figurant à l'alinéa 4 du projet, par le terme « personne concernée ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME